

ves promet in bo veliko ladij ostale zagazdenih v ledu. To ne bo hud udarec samo za Rusijo, marveč tudi za Anglijo, ki je preko te luke dobivala za svoje 44 milijonsko prebivalstvo velik del svojih potrebščin, posebno pa žito, drva in jajca. Za Rusijo je ta izvoz naravnost življenjskega pomena. Sedaj, ko zamrzne ta luka, bo ruski izvoz v inozemstvo popolnoma prenehal, kajti izvoz preko Vladivostoka in Kjahte ne prihaja v poštev za evropska tržišča, vrhu tega je pa tudi Vladivostok skozi 4 mesece na leto zamrznjen. Najjužnejšo rusko luko v Vzhodnem morju, Libavo, so nemške ladje nedavno popolnoma zaprle, tako da od ondi ne more nobena ladja niti sredi temne noči. V Rusijo torej iz inozemstva ne bo prihajal noben denar več.

V avtomobilu v Karpatih.

Neki graški avtomobilist pripoveduje o svojem posetu v Karpatih to-le: Več kakor meter visoko pokriva sneg razsežno fronto gozdnih Karpatov, kjer se vrše sedaj ljuti boji med našimi vojaki in Rusi. Trinajst dni že poskuša sovražnik forcirati najvažnejše prelaze, kolikor pa je meni znano, je bil povsod z velikimi izgubami na mostu in v materijalu zavržen. Pred kratkim sem dobil nalog, prinesiti poveljniku nekega polka važno poročilo. Pri tej priliki sem imel priložnost seznaniti se nekoliko z obrambnimi napravami na nekem prelazu. Vožnja do prelaza je bila vsled visokega snega in nekaterih zledenelih mest zelo težavna. Večkrat sem bil v nevarnosti, da se ponesrečim. Poleg tega imeli smo 12° do 16° mraza in hud veter. Komaj sem dospel na gorski greben, že sem videl eno težko in eno poljsko baterijo havbic, obe globoko zakopani v močnih pozicijah, na vse strani zavarovani. Videl sem vse polno žičnih zaprek in drugih varnostnih naprav, tako da sem se čutil popolnoma varnega. Mnogo Rusov je v teh zaprekah že obviselo. Samo kot vjetniki ali pa mrtvi so prišli od tod. Ker od baterije naprej z avtomobilom nisem več mogel priti, sem pustil avtomobil tam ter odšel peš k poveljniku. Ko sem dospel do poljskih kuhinj, so mi povedali, da se nahaja poveljnik v sprednjih vrstah. Te niso mogle biti več daleč. Slišati je bilo pokanje pušk in kako so se lomile veje, če je zadel, kaka kroglica. Ni mi preostajalo drugega, kakor da sem se splazil tja, kamor sem bil namenjen, pri tem so žvižgale kroglice v vseh legah nad mojo glavo. Ustavil sem in pazljivo premetril bojno črto, kjer sem tudi kmalu zapazil poveljnika. Skok in tek in bil sem pri njem ter mu izročil povelje. Naši niso bili globoko zakopani, zato niso imeli dosti časa in je tudi kopanje v trdi, zmrzli zemlji zelo težavno. Pod takimi razmerami mora biti vsak vesel, če si nakopiči nekaj zemlje, da se mora za njo skriti. Del četa je ležal sploh tudi brez takih kritij v ognju in vendar so ti streljali mirno in počasi kakor na strelišču. To mirnost sem resnično občudoval. Ko sem se vračal, se je že nočilo, streljanje je ponehalo, zadnjikrat so zagodile havbice, ki so tu in tam zadele še svoj cilj. S poveljnikom sva odšla v neko planinsko kočo, mostvo je postavilo šotore in videl sem, kako so prihajali polni kotli. Večerja črna kava in kruh, je šla mostvu očitno v slast. Ker se v megli nisem mogel odpeljati, sem se vrnil k mostvu, ki me je takoj, predno sem mogel sesti, prosilo za cigarete. Razdelil sem vse, kar sem imel seboj. Končno sem zaspal. Le zdaj pa zdaj sem slišal, kako so prihajale in odhajale patrulje. Ob 5. zjutraj me je vzbudilo pokanje pušk in me spomnilo, da se moram vrniti.

Ruska sodba o naših bojih v Srbiji.

„Reichspost“ prinaša sodbo nekega ruskega vojnega poročevalca o naši armadi v Srbiji. V svojem članku v „Russkijh Vjedomostih“ pravi: Kakor moramo obžalovati polom Srbije in kakor občudujemo ebupno hrabrost, s katero se branijo naši prijatelji proti zavojevalcu, zasluži ta besedo priznanja. Kar dosega general Potiorek na jugu, ni, da bi pohodil sovražnika z numerično premočjo, marveč strategična umetnost,

ki jo bo v vojni zgodovini treba študirati. Odločni nastop v nemškem stilu ima to prednost, da po možnosti hrani materijal. Pač bi bil mogel sedaj zasedene točke zasesti že mnogo prej, če bi bil le to nameraval. Če vidimo, kako njegove čete prodirajo vedno naprej, vsak dan za znaten kos, se godi to deloma v silnih močvirjih, v mrazu, snegu, proti heroično se boreči vojski, ki si je nabrala že v prejšnjih vojnah bogatih izkušenj in ki je pripravila vsako ped zemlje za obrambo. Potiorek je vojskovodja, ki ga lahko avstrijsko armadno vodstvo pusti na južnem bojišču poljubno delovati in to pomeni sedaj tem večjo hvalo, ker srbsko bojišče pod vladajočimi razmerami svoj pomen kot strastno bojišče vedno bolj izgublja. Našemu armadnemu vodstvu moremo le nujno nasvetovati, da pomaga Srbom, če le mogoče, bodisi diplomatično, bodisi vojaško, predno bodo reveži, ki so zvezali svojo usodo z našo, ležali izkrvavljeni na tleh.

Boji na jugu.

K.B. Dunaj, 8. decembra. — Od južnega bojišča se uradno razglša:

Sprememba naših skupin se vrši po načrtu. Posamezni poskusi sovražnika, motiti to spremembo, so bili zavrženi.

Naša ofenziva južno Beograda napreduje prav ugodno. Tu smo vjeli 14 oficirjev in 100 mož.

Črnovice.

Vojni poročevalec „Reichspost“ poroča svojem listu: Črnovice so sedaj kakor izumrle, več kakor polovica prebivalstva je zbežalo. Še oni dan, ko so naše čete odkorakale, so bili pripravljene trije vlaki za evakuiranje, niso pa zadostovali, da bi bili sprejeli vse begunce. Naval je bil tako velik, da so se za sedeže v vozovih resnično tepli. V gneči sta bila dva otroka usmrčena. Več sto paketov in kovčkov, ki jih železnica ni mogla več spraviti naprej, je obležalo brez gospodarja na kolodvoru. Mesto izgleda silno žalostno. Že 14 dni so skoraj vse trgovine zaprte, tudi one z živili, ker je zmanjkalo blaga. Petroleja, moka, sladkorja, kave in fižola v trgovinah ni več dobiti. Tudi drv primanjkuje. Vodovod že več tednov ne funkcionira, ker je bil od Rusov tako poškodovan. Vse gostilne in kavarne so zaprte. Že dva tedna ne vozi cestna železnica. Vozniki so odšli v druga mesta, ker v Črnovicah niso mogli več eksistirati. Naborna komisija je delala prav pridno in je na dan, ko so naši odšli, končala svoje delo skoraj popolnoma. Za vojake sposobni spoznani so morali Črnovice takoj zapustiti in vstopiti k vojakom.

Ko so Rusi zasedli mesto, so bile vse ceste prazne, več trgovin so nasilnoma odprli. V Sadagori in Bojanu so Rusi usmrtili tri Žide in štiri Rusine, pristaše poslanca Vasilka. Za župana so imenovali deželnega uradnika v pokroju dr. Hostinca, za njegovega namestnika pa dr. Bodeja.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič.

Zmožnosti ruskega vrhovnega armadnega poveljnika velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, pravijo „Dresdener N. N.“, da njihovi izvedenci v tej stroki niso cenili nikdar visoko in list je mnenja, da so zadnji dogodki v polni meri dokazali, da ni kos svoji voditeljski nalogi. Veliki knez je z dušo in telesom vojak, vendar ni vsak vojak vsposobljen prevzeti vodstvo milijunske vojske. Rojen je bil 18. novembra 1856 kot najstarejši sin velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, ki ga je postavil njegov brat car Aleksander II. v vojski proti Turčiji leta 1877 na čelo Donavske armade, kjer pa je bil le po imenu vrhovni poveljnik. Njegov oče je zapravljal baje vse svoje premoženje ter je umrl leta 1891; žel del časa mu je bil omračen um. Mati sedanjega vrhovnega armadnega poveljnika je bila rodom vojvodinja Oldenburška in je umrla leta 1900. Njen sin je bil v prvi vrsti vojaško vzgojen ter je bil leta 1877 pridržen štabu generala Radetzkega. Na

prelazu Šipka in pri Plevni se je odlikoval v hrabrosti ter je bil odlikovan od nemškega cesarja Viljema I. z redom pour le merite. Hitro je nato napredoval. Več let je bil polkovnik in pobočnik komander zelo aristokratskega polka garde. Takrat je podučeval sedanjega carja Nikolaja II. v jahanju in od tedaj ima na carja velik vpliv, katerega baje tudi nadkrijuje v energiji in na velikosti. Leta 1905 je izročil car velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču skoraj neomejeno oblast nad vojno močjo ter ga imenoval za predsednika deželnoobrambene svete, kmalu nato pa namesto velikega kneza Vladimirja za vrhovnega poveljnika petrogradskega vojaškega okraja. Sedaj je bil veliki knez pravi vladar v Rusiji in zdi se, da je stremil tudi za tem, da bi dosegel tudi imenoma najvišjo moč. To se je moglo zgoditi samo s pomočjo vojne. Zato, in ne morda iz kakih drugih nagibov, morda celo iz sovraštva, je silil leta in leta k vojni. Ko so Rusi vdrli začetkom vojne v vzhodno Prusijo, se je dal baje nazivati „Veličanstvo“. Dasiravno je že on sam pretirano slavohlepen, je njegova soproga v tem pogledu še mnogo hujska.

V svojih mladih letih se je moral veliki knez Nikolaj Nikolajevič odpovedati svoji želji poročiti neko damo, ki ni bila knežjega rodu. Branil mu je car Aleksander III. Poročil se je nato leta 1907 s princeso Anastazijo Črnogorsko, ki je bila svoj čas prava krasotica. Prej se je pa morala princesa Anastazija ločiti od svojega soproga kneza Jurja Leuchtenberškega. Tako je veliki knez Nikolaj Nikolajevič svak srbskega kralja Petra I.

Kako je v osvojenih krajih.

V osvojenih srbskih krajih je v polnem teku delo, da se upostavi redne razmere. Dospeli so veliki oddelki delavcev, večinoma iz Bosne in Hercegovine. V Šabcu so že, skoro vsa dela končana in mesto dobiva vsak dan normalnejše lice. Kakor v Šabcu, tako so se tudi v drugih osvojenih mestih porazbegnili vsi obrtniki in trgovci, kar jih je pa ostalo, pa ne morejo zadostiti vsem potrebam. Zato je vojno etapno poveljstvo izdalo gotovemu številu bosenskih tvrdk obrtne izkaznice za večja mesta v osvojenem ozemlju. Nekoliko bosenskih tvrdk je že uredilo svoje delavnice, med drugim v Loznici. Železniška služba pod vodstvom uradnikov bosenskih deželnih železnic funkcionira popolnoma normalno. V osvojenih krajih je položaj popolnoma zadovoljiv, povsod vlada mir in red.

Poročilo od srede.

K.B. Dunaj, 19. decembra. Uradno se danes opoldne razglša:

Na zahodnem Gališkem se naš napad razvija.

Na Poljskem traja mir v južnem oddelku fronte še nadalje. Vedni napadi sovražnika v pokrajini okoli Petrikova so se prej kot slej nad trdnostjo zvezancev izjalovili.

Naši vojaki sami so tukaj v zadnjem tednu 2.800 Rusov vjeli.

Bolj severno nadaljujejo Nemci svoje operacije uspešno.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, generalmajor.

Nemško poročilo od srede.

K.B. Berlin, 9. decembra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se danes uradno razglasi:

Zahodno od Reimsa morali so nemški vojaki Pecheri-Ferme, čeprav je raz njega vihrala Genfvska zastava obstreliti in s tem požgati, ker se je z letalsko fotografijo natančno dognalo, da se tesno za Fermo neka francoska težka baterija skriva.

Francoski napadi v pokrajini Sonaina in proti krajema Varennes ter Vauquois na vzhodnem Argonskem robu bili so z izgubami